

FÓRMULA MAGISTRAL

Enric I. CanelaCATEDRÀTIC DE BIOQUÍMICA I BIOLOGIA MOLECULAR.
FACULTAT DE BIOLOGIA DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONAUNIVERSITAT SENSE
COORDINACIÓ

Les universitats, com els hospitals i les biblioteques, presten serveis que depenen de professionals altament qualificats. És el cas del personal docent i investigador que ha dedicat molts anys a l'estudi. Les tasques les desenvolupen en un model d'organització que es denomina burocràcia professional, en què els professionals qualificats empenen els seus coneixements per dur a terme les seves activitats.

Una gran universitat només pot funcionar com una organització molt descentralitzada. Les activitats que desenvolupa són diverses i les relacions entre els professionals que hi treballen són específiques de cada activitat.

Un equip de recerca el formen investigadors que s'agrupen per treballar sobre un projecte concret. Passa igual amb la docència de grau o de màster. A més, hi ha tesis doctorals, transferència de coneixement i activitats de divulgació científica i, en alguns casos, participació en el govern universitari en equips de govern de departaments, centres o el mateix rectorat. En cada activitat el professorat pertany a agrupacions diferents.

Al professorat no el coordina ni el dirigeix ningú en tota la seva activitat. A la universitat hi ha escassa jerarquia i una gran llibertat d'actuació i, depenent de la seva trajectòria, pot tenir alguna o gairebé cap dependència d'un altre company.

El diagnòstic de la qualitat de l'organització mostra com a punt feble la falta d'una direcció o coordinació efectiva en cada activitat. La descentralització en la direcció és necessària, però l'absència d'aquesta, nefasta.

Contra el que es podria pensar, és possible que es pugui autoritzar i impartir un curs de postgrau o un màster, ben acreditat, *a priori*, amb uns programes elaborats complint tots els requisits formals establerts pels or-

Un grup d'estudiants, en el moment de fer un examen en una universitat catalana. ARXIU

“**El diagnòstic de la qualitat de l'organització mostra com a punt feble la falta d'una direcció o coordinació efectiva en cada activitat. La descentralització en la direcció és necessària, però l'absència d'aquesta, nefasta**

gans de govern i per les agències de supervisió, aprovat pel Consell de Ministres, i que immediatament després hi comenci a haver irregularitats. Malgrat lleis i normes, que en sobren, és difícil, més en uns llocs més que en uns altres, detectar aquestes irregularitats malgrat els controls que efectuen les agències de qualitat. Els mecanismes de supervisió es fan principalment *a priori*. Són exagerats i en molts casos voregen l'absurd. Al cap dels anys, es practiquen auditories *a posteriori*. Aquestes auditories, limitades, detecten les irregularitats, però no totes. Les auditories de seguiment durant el desenvolupament són escasses.

No convé treure conclusions sobre la qualitat i el rigor de les universitats per aspectes desafortunats o de-

lictius que hagin succeït en el seu si. Només es poden concloure dues coses: 1) que si a la societat hi ha un percentatge determinats de perso-

La satisfacció dels graduats

L'informe sobre la satisfacció de les persones que es van graduar els cursos 2014/15, 2015/16 i 2016/17 a les universitats catalanes el va elaborar l'AQU, l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya. Van contestar 16.736 persones, un 21,6% del total de persones que es van graduar. Es va presentar el 26 de setembre.

nes mancades d'ètica, a les universitats el percentatge és similar, i 2) la universitat, en general, no té uns mecanismes de control per garantir la qualitat dels seus actes i procediments. L'auditoria integral no està incorporada a l'estructura de la universitat i, probablement, el consell social no fa tota la feina que té encomanada.

Fa pocs dies es va presentar el primer "Informe sobre la satisfacció dels graduats i graduades de les universitats catalanes", elaborat per l'AQU. Un informe molt ben fet que mostra que la satisfacció és alta. N'hauríem d'estar contents, nosaltres i la societat en general. Amb tot, és molt significatiu que dues àrees que surten mal qualificades són: la resposta a les queixes i la coordinació de les assignatures.

QUEIXES INÚTILS. Els alumnes perceben que és relativament inútil queixar-se del funcionament de l'ensenyament o del funcionament dels centres. El sistema està blindat, la resistència interna és gran i hi ha una norma no escrita del professorat que és no ficar-se en el territori dels altres. Potser una raó és que no hi ha una autoritat autèntica capaç d'actuar per solucionar realment el problema existent.

La falta de coordinació entre assignatures denota el mateix. Hi ha mancances i repeticions. Tampoc no existeix qui faci una anàlisi completa dels plans d'estudi i tingui la capacitat de fer modificar les assignatures per tal d'aconseguir la coherència necessària.

La capacitat executiva en la direcció i coordinació dels plans d'estudi ens diferencia substancialment del que succeeix en algunes universitats líders en els rànquings. Són temes diferents que posen de manifest la necessitat d'una direcció executiva, descentralitzada i àgil a la universitat. Ho intentem fer bé, però sense patró, tothom rema al ritme que creu millor.